

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

CULAI: Cine-i cucoana asta?

ANDREI: Domnișoara Ioana Boiu.

CULAI: Si ce? Casa lui tată-său e hotel, de nici nu se uită la oamenii pe care îi găsește înăuntru?

ANDREI (cu fața înflorită de bucuria de sat de munte pe care i-o aduce prietenul lui): Ascultă, mă! Ce-i cu tine? De ce ai venit?

CULAI (simplu): Am venit să te iau.

ANDREI (care se uită surâzând la ghetele lui pline de praf, surprins): Ce?

CULAI (cu jambierele prăfuite, cu amândouă mâinile în buzunarele largi ale hainei de catifea, trântit pe scaun ca la el acasă): La țară... (li oferă loc el lui Andrei.) Stai jos. (...)

CULAI (explică în mod firesc, dar pe jumătate serios, jumătate trăsnet, vorbind repede, subliniind numai ici-colo, neglijând dinadins detaliile poetice, ca pe niște paranteze): Odată cu răsăritul lunii, alaltăieri seară! Alaltăieri seară îmi luam, după masă, cafeaua în cerdac. (..)

Luna se ridică din ce în ce mai mult deasupra pădurilor... deasupra satului... Atunci mi-am adus aminte că al mai bun prieten al meu se ofilește, cu diploma în buzunar, într-o casă boierească, după ce și-a tocit coatele șaisprezece ani pe băncile școlilor (...). Adună-ți repede boarfele și hai degrabă! Ce mai stai? (...)

ANDREI: Nu pot să plec. (...)

CULAI: De ce, tu, băiat de țaran, iubești fata unui boier, cu averi nemăsurate?

ANDREI (simplu): Știu eu?...

CULAI (mânios): Să-ți spun eu. Nu pentru că e frumoasă... Sunt altele mai frumoase decât ea. Pentru inteligența ei, iarăși nu. O poți găsi această inteligență și la o biată studentă care n-are decât o singură rochie. Nu! O iubești pentru că e descendenta unei familii străvechi, o iubești pentru bogăția ei. Da, asta-i. E ceva în tine, nemăsuratul tău orgoliu, care ar fi iubit-o și fără să fi văzut vreodată... Cum iubesc fetele din provincie pe principele moștenitor... Robul din tine visează! De ce râzi? De ce?

ANDREI (admițând ca un condamnat, căruia totul îi e indiferent): Pentru că, în definitiv, ai dreptate.

CULAI (îndârjit): Pentru că ești zănatic!

ANDREI: Caraghios, prostesc. Da, ai dreptate. Numai că tu nu faci decât să explici un lucru pe

care eu îl constat de multă vreme. (Se apropie de Culai și îi vorbește repede, din ce în ce mai cald.) Dar dacă în afară de inteligența și frumusețea ei, numele moștenit, palatul, luxul care o înconjoară, toate acestea o înalță de n-o mai ajunge nimeni, (pătimaș) ei bine, Darie, o iubesc și pentru numele, și pentru palatul, pentru echipajul, pentru toaletele și cărțile ei, pentru călătoriile pe care le-a făcut, pentru toate lucrurile acestea, care fac din ea o ființă depărtată de lume, de forfota de toate zilele, (exaltat) un exemplar unic! (Rămâne nemișcat, adâncit în el însuși).

*zănatic - care și-a pierdut facultatea de a judeca normal, zăpăcit, smintit.

Suflete tari, Camil Petrescu

Textul 2

În secolele trecute, impunerea numelui de familie are loc abia spre sfârșitul secolului al XVII-lea și în primul rând în sânul marilor familii boierești. Acum apar Cantacuzinii, Bălenii, Crețuleștii, Filipeștii, Dudeștii, Bădenii, Brădenii, Grădiștenii, Pârșcovenii, Bălăcenii, Grecenii și mulți alții. Nu același lucru se va întâmpla în rândul micilor boieri, meșteșugari sau țărani care vor continua să se identifice până târziu în prima jumătate a secolului al XIX-lea, utilizând prenumele. Prenumele este, pentru un boier, un important factor de identificare, inclus într-o întregă strategie care îl leagă de rețeaua strămoșilor, astfel încât neamul să dăinuie în memoria contemporanilor. Părinții sunt cei care aleg prenumele de botez al nou-născutului dintr-un număr restrâns care face parte, de obicei, din patrimoniul simbolic propriu unei anumite familii, deja purtat de strămoși și transmis din generație în generație. Acest prenume constituie pentru anumite familii boierești „o emblemă de apartenență, un blazon de recunoaștere”. Cunoscătorii trecutului se vor gândi imediat la familia Brâncoveanu, atunci când vor regăsi în documente prenumele de Preda sau la Rudeanu când se vor întâlni cu Chircă, la Grădișteanu când vor da peste Vâlcu sau Bunea, la Cândescu când apare Mihalcea. Multe familii boierești aleg ca prenume pentru primii lor născuți prenumele bunicilor paterni. Familia Băleanu respectă această regulă pe parcursul întregului secol. Astfel, Ivașco Băleanu, marele vornic din vremea lui Matei Basarab, poartă numele bunicului său și-l va transmite la doi dintre nepoții lui. La rândul său, își va boteza primul născut după bunicul matern, Gheorghe, iar pe cel de-al doilea după bunicul patern, Pătru. Ambii frați vor continua politica familiei, unicul fiu al lui Gheorghe numindu-se Ivașco, nume regăsit și la unul dintre fiii lui, Pătru, în timp ce un altul poartă numele bunicului matern, Socol. Alteori prenumele tatălui devine prenumele primului său născut. Primul fiu al lui Barbu Bădeanu poartă numele tatălui, dar și numele bunicului, un alt fiu va fi botezat după bunicul matern, Jipa din Vernești. Familia Cantacuzino urmează însă o altă strategie, prin numirea primilor doi născuți, Drăghici și Șerban, marele postelnic Costandin Cantacuzino (+1663) vrea să pună în valoare ascendența maternă a familiei mult mai importantă pentru spațiul românesc din acea perioadă, soția lui, Elina, fiind strănepoata lui Drăghici vornicul din Mărgineni și fiica domnului Radu Șerban (1601-1611). Aceeași politică o aplică și în cazul fetelor, prenumele lor conducându-ne la bunica maternă, Maria, și la străbunica Anca din Coiani. Și pentru Iordache Pîrșcoveanu accentuarea ascendenței pe linia soției sale prezintă o mare importanță: Preda este botezat după bunicul său, Preda Brâncoveanu, Papa și Matei, după unchii materni.

„Boierii și numele lor”, de Constanța Vintilă-Ghițulescu, publicat în *Dilema Veche* nr. 120 din 11 mai 2006

1. Notează două motive pentru care Andrei o iubește pe domnișoara Boiu.

2 puncte

---

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Ivașco Băleanu poartă numele:

- a) tatălui său
- b) Constantin Cantacuzino
- c) bunicului său
- d) Matei Basarab

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Culai vine la Andrei

- a) ca să-l încurajeze
- b) pentru a-l lua cu el
- c) pentru a bea o cafea împreună cu el
- d) ca să-i facă o vizită

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Familia Cantacuzino

- a) nu găsește semnificații în numele oferite copiilor
- b) alege prenumele copiilor după bunicii paterni
- c) ține cont într-o mare măsură de numele tatălui
- d) vrea să pună în valoare ascendența maternă

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1:

Enunțul	Adevărat	Fals
Doamnișoara Ioana Boiu este fiica unui boier.		
Andrei își face bagajele și îl însoțește pe Culai acasă.		
Andrei purta o haină de catifea.		

Textul 2:

Enunțul	Adevărat	Fals
Matei Basarab își numește primul copil Pătru.		
Multe familii boierești aleg ca prenume pentru primii lor născuți prenumele bunicilor paterni.		
Până la mijlocul secolului XIX, micii boieri se identifică după prenume.		

6. Precizează, într-un enunț, rolul indicației scenice: „(Se apropie de Culai și îi vorbește repede, din ce în ce mai cald.)”. **6 puncte**

---

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

---

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Selectează seria în care cuvintele sunt corect despărțite în silabe:

- a) ghioz-dan, i-me-diat
- b) ge-o-me-tri-e, sculp-tor
- c) o-bi-ect, ex-pli-ca-ți-e
- d) su-biect, so-lu-ție

Răspunsul corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a) neam, arie
- b) neinspirat, hidrocentrală
- c) floristică, pământesc
- d) desprins, reparație

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul contextual al cuvintelor subliniate din secvența: „În secolele trecute, impunerea numelui de familie are loc abia spre sfârșitul secolului al XVII-lea...” este.

- a) încheierea, anilor
- b) terminarea, mileniului
- c) finalul, deceniului
- d) finele, veacului

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sunt paronime cuvintele subliniate în enunțurile din seria:

- a) Pânza bărcii s-a rupt.; Pânza păianjenului este imensă.
- b) Bunicul a vopsit gardul cu un lac protector.; Broscuțele cântă vesele pe lac.
- c) S-a deschis un portal spre viitor.; Victor a devenit portar în echipa de fotbal.
- d) Sufletul îi este veșnic tânăr.; Viața e efemeră.

Răspunsul corect:

5. Selectează, din fragmentul dat, trei pronume diferite, precizându-le felul: „E ceva în tine, nemăsuratul tău orgoliu, care ar fi iubit-o și fără să fi văzut vreodată...”. **6 puncte**

pronumele selectat	felul pronumelui

6. Alcătuieste o propoziție interogativă, în care substantivul „carte” să fie în cazul dativ(1) și o un enunț imperativ, în care „fiecare” să fie atribut adjectival (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7. Completează enunțul cu o propoziție principală, astfel încât „să plec în vacanță” să fie o propoziție subordonată atributivă. **6 puncte**

_____

_____

_____

_____

8. Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unei doamne adresat prietenelor sale. **6 puncte**

_____ (Dragile/Dragele) mele prietene, să știți că am făcut rezervare la două _____ (hotele/hoteluri) pentru ziua de _____ (1 Decembrie/ 1 decembrie). Să vă puneți în bagaj un _____ (pulovăr/pulover) _____ (bleumaren / bleumarin) și o pereche de _____ (teneși/teniși). Ne vedem la gară!

VOX VALACHORUM